

Teema 4. Luonto muuttuvassa maisemassa

FAKTAT L6. Piisami (*Ondatra zibethica*)

Piisami on peräisin Pohjois-Amerikasta. Se tuotiin Eurooppaan vuonna 1905 ja Suomeen vuonna 1919. Piisami vaelsi Suomesta Ruotsiin noin vuonna 1950. Se on sittemmin jatkanut leviämistään etelään ja länteen.

Piisami on pienen kaniinin kokoinen jyrsijä. Sillä on uimaräpylät takajaloissa. Sen häntä on sivusta katsottuna litteä ja suomujen peitossa. Piisami näyttää pieneltä majavalta, jolla on rotanhäntä. Väriltään se on kokonaan punaruskea.

Piisami viihtyy pienissä vesistöissä ja rämeiköissä. Se rakentaa kaisloista, kortteista ja muista vesikasveista jopa metrin korkuisen kekomaisen pesän, jota se käyttää talvi- ja ruokailupesänä. Piisami on pääasiassa kasvinsyöjä, joka elää erilaisilla vesikasveilla. Joissain järvissä myös simpukat kuuluvat sen ruokavalioon.

Piisamin pentueeseen kuuluu noin 5-9 poikasta. Naaras synnyttää tavallisesti 2-3 pentuetta vuodessa. Poikaset syntyvät yleensä maapesissä, jotka sijaitsevat piisamin rantatörmään kaivamissa käytävissä. Poikaset ovat syntyessään lähes karvattomia ja sokeita, mutta ne kehittyvät nopeasti ja osaavat jo muutaman viikon kuluttua uida ja sukeltaa. Alkuvuodesta syntyneet poikaset voivat jatkaa sukua heti ensimmäisen elinvuotensa aikana. Piisamin vihollisiin kuuluvat muun muassa kettu ja minkki.

Piisami käyttää ravinnokseen ja majansa rakentamiseen suuria määriä kasveja, mikä vaikuttaa kasvillisuuteen. Vaikutus voi olla myönteistä esimerkiksi puolisukeltajasorsille, sillä tiheä kasvusto muuttuu mosaiikkimaiseksi ja sorsat saavat enemmän vesipinta-alaa uimiseen.

Foto: Joakim Forsgren.

Piisami.